

ЧАСТИНИ МОВИ

§ 1. В англійській мові, як і в українській, слова за їх значенням і граматичними ознаками поділяються на класи, що звуться частинами мови (parts of speech).

Іменник (the noun), прикметник (the adjective), займенник (the pronoun), числівник (the numeral), дієслово (the verb) і прислівник (the adverb) – самостійні частини мови (notional parts of speech).

Прийменник (the preposition), сполучник (the conjunction), частка (the particle), артикль (the article) – службові частини мови (function words).

В окрему частину мови виділяються вигуки (interjections), які не належать ні до самостійних, ні до службових слів.

§ 2. Самостійні частини мови, в свою чергу, можна поділити на іменні (іменник та прикметник) – ті, що позначають предмети, речовини, явища, абстрактні поняття та їхні якості, займенник, що власного значення не має, але вказує на предмети, явища тощо та числівник, що позначає їхню кількість, і дієслово та його неособові форми із значенням дії чи процесу. В українській мові іменні частини мови мають розгалужену систему форм, що оформляються закінченнями. Ці форми визначають функцію цієї частини мови у реченні і вказують на її зв'язок з іншими словами у реченні. Система форм іменних частин мови в англійській мові суттєво простіша.

§ 3. Функції та класи службових частин мови – прийменника, сполучника, частки та вигуку в основному співпадають у англійській та українській мові, проте в англійській мові іменник має при собі ще один клас службових слів – артиклі, що не має українського відповідника.

§ 4. Традиційне розташування вивчення частин мови в українській (та і в російській) мовах визначається питомою вагою основної і найбагатшої на форми частини мови – іменника, що має рід (чоловічий, жіночий та середній),

7 відмінкових форм, закінчення яких залежать від того, до якої з трьох відмін належить іменник, та число. Англійський іменник не поділяється на граматичні роди, присвійний відмінок, що традиційно визнається граматистами, має обмеження у вживанні, а відмінності в утворенні множини мають характер правила та винятків, не класифікації на певні типи відмін. Бідність форм іменника не робить його вивчення першочерговим, і тому не може слугувати підставою для винесення на перше місце у курсах граматики.

§ 5. Другою важливою, залежною від іменника частиною мови в українській мові є прикметник – частина мови, що позначає на якість предмета. Узгоджуючись із іменником у роді, числі і відмінку, та маючи власне прикметникові категорії – ступені порівняння – ця частина мови теж посідає значне місце в українській граматиці і займає значний час навчального часу у вивченні мови. Англійський прикметник не має ніякого узгодження з іменником, і єдиною формою, що має граматичне вираження, є ступені порівняння, утворення яких має доволі регулярний характер із незначною кількістю винятків. Отже, винесення на друге місце прикметника при вивченні англійської мови теж не є виправданим.

§ 6. Займенник, утворюючи разом з іменником групи слів у функції підмета та додатка, логічно входить у групу іменних частин мови. Кількість форм у англійського займенника, безумовно, також є меншою, ніж у українського, а його менша залежність від іменника теж не ставлять займенник на місце, що могло б передувати іншій, центральній для англійської граматики частини мови.

§ 7. Числівник, своєю парадигмою подібний до іменника та прикметника теж не може посідати місця, що могло б передувати англійському дієслову. У курсі шкільної граматики числівник, безумовно, не є частиною мови, що визначається високою частотністю вживання (якщо не брати до уваги вивчення дисциплін математичного циклу англійською мовою), а відносна простота утворення форм теж не спонукає до першочергового його вивчення.

§ 8. Прислівник, частина мови, що в англійській мові відзначається відносною простотою утворення та гнучкістю щодо розташування у реченні, природно ставить його вивчення після основних іменних частин мови.

ЗМІСТ

Передмова	3
ЧАСТИНИ МОВИ	
Дієслово	4
<i>Часи дієслова</i>	7
Indefinite Tenses	7
The Present Indefinite Tense	7
The Past Indefinite Tense	15
The Future Indefinite Tense	21
The Future Indefinite-in-the-Past Tense	23
Continuous Tenses	25
The Present Continuous Tense	25
The Past Continuous Tense	28
The Future Continuous Tense	30
The Future Continuous-in-the-Past Tense	31
Perfect Tenses	32
The Present Perfect Tense	33
The Past Perfect Tense	37
The Future Perfect Tense	40
The Future Perfect-in-the-Past Tense	41
Perfect Continuous Tenses	42
The Present Perfect Continuous Tense	42
The Past Perfect Continuous Tense	45
<i>Узгодження часів</i>	46
<i>Пасивний стан дієслова</i>	49
<i>Способи дієслова</i>	56
The Conditional Mood	57
Subjunctive II	59
Вживання Conditional Mood і Subjunctive II	60
Subjunctive I	63
The Suppositional Mood	64
Вживання Suppositional Mood і Subjunctive I	64
The Imperative Mood	64
<i>Модальні дієслова</i>	67
<i>Неособові форми дієслова</i>	85
Інфінітив	85
Об'єктний інфінітивний комплекс	91
Суб'єктний інфінітивний комплекс	94
Прийменниковий інфінітивний комплекс	97
Вживання інфінітивної частки to	98
Дієприкметник	100
Утворення дієприкметників	100
Форми дієприкметників	102
Значення та вживання Present Participle	103
Значення та вживання Past Participle	104
Функції дієприкметника в реченні	105
Об'єктний дієприкметниковий комплекс	108
Суб'єктний дієприкметниковий комплекс	109
Незалежний дієприкметниковий комплекс	110
Герундій	113
Дієслівні властивості герундія	113
Іменникові властивості герундія	115
Вживання герундія	116
Комплекси з герундієм	119

Герундій і віддіслівний іменник	121
Переклад герундія українською мовою	122
Іменник	122
Утворення множини іменників	123
Правила правопису множини іменників	124
Окремі випадки утворення множини іменників	126
Відмінки іменників	127
Присвійний відмінок	130
Вживання іменників у функції означення	132
Артикль	133
Основні функції означеного і неозначеного артикля	135
Вживання неозначеного артикля	137
Вживання означеного артикля	139
Відсутність артикля перед обчислюваними іменниками	141
Вживання артикля з назвами речовин	141
Вживання артикля з абстрактними іменниками	142
Вживання артикля з власними іменниками	145
Прикметник	148
Числівник	154
Займенник	154
Особові займенники	156
Присвійні займенники	158
Зворотні займенники	159
Взаємні займенники	160
Вказівні займенники	161
Питальні займенники	164
Сполучні займенники	165
Неозначені займенники	169
Заперечні займенники	171
Означальні займенники	173
Кількісні займенники	174
Прислівник	176
Прийменник	178
Сполучник	
РЕЧЕННЯ	
Типи речень	181
Головні члени речення	181
Підмет	185
Присудок	187
Другорядні члени речення	187
Додаток	189
Означення	191
Обставини	192
Порядок слів у простому поширеному реченні	198
Типи питальних речень	202
Спонукальні речення	202
Окличні речення	203
Складносурядне речення	204
Складнопідрядне речення	217
Непряма мова	222
Вправи	